

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Циклова комісія викладачів музики і хореографії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
_____ **О.Б.Жильцов**
«10» _____ 09 2014 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ХОРОЗНАВСТВО ТА ХОРОВЕ АРАНЖУВАННЯ

галузі знань 0202 Мистецтво
спеціальності 5.02020401 Музичне мистецтво

Київ
2014 рік

Робоча програма «Хорознавство та хорове аранжування» для студентів галузі знань 0202 Мистецтво, спеціальності 5.02020401 Музичне мистецтво

«___» _____ 2014 року – 30 с.

Розробники:

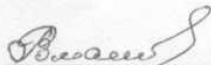
Кифенко Анна Миколаївна,

викладач циклової комісії музики і хореографії Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії викладачів музики і хореографії

Протокол від «28» серпня 2014 р. № 1

Голова циклової комісії

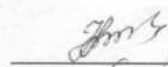

Т.В. Романова

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом, структура типова

Заступник директора

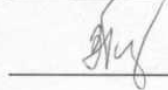
з навчальної роботи

(С.І. Дем'яненко)

Заступник директора

з навчально-методичної роботи

(З.Л. Гейхман)

Схвалено Методичною радою Університетського коледжу

Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол від «05» вересня 2014 року № 1

“___” _____ 2014 року

Голова

(М.В. Братко)

**Структура програми навчальної
дисципліни**

I. Опис предмета навчальної дисципліни

Курс	Галузь, спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів відповідних ECTS: 2 кредити Загальний обсяг дисципліни (години) 72 години VII семестр- 2кредита	Шифр та назва галузі знань: 0202 Мистецтво Шифр та назва спеціальності 5.02020401 Музичне мистецтво Освітньо- кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст»	Нормативна Рік підготовки: 4 Семестр 7: Аудиторних занять – 72 години, з них: лекції (теоретична підготовка) - 10 год., практичні – 18 год., індивідуальні – 8год., самостійна робота – 32 год., підсумковий контроль – 4 год. Вид підсумкового контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни:

Метою викладання навчальної дисципліни «Хорознавство та хорове аранжування» є надання студентам різнобічних знань з теоретичних основ хорового мистецтва, оволодіння студентами організаційно-творчими та методичними принципами, прийомами роботи з хором колективом; перекладення хорових та сольних вокальних творів для різного складу хору.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни «Хорознавство та хорове аранжування» є:

- засвоєння студентами знань теоретичних основ хорового мистецтва;
- оволодіння прийомами досягнення основних елементів хорового звучання;
- оволодіння методами репетиційної роботи з хором;

- оволодіння методикою перекладення хорових, вокальних та інструментальних творів для різних складів хору;
- ознайомлення з специфікою хорового письма та прийомами аранжування;
- практичне засвоєння навички підбору творів для різних видів аранжувань;
- практичне оволодіння прийомами перекладень для дитячих хорів різного віку.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні отримати **знання:**

- про головні етапи становлення диригентського мистецтва;
- історичні особливості розвитку українського хорового співу;
- головні риси творчих досягнень сучасних хорових колективів;
- співацькі голоси та їх характеристика;
- типи та види хорів;
- діапазони хорових партій;
- діапазон хорів;
- засоби художньої виразності;
- фізіологію співацького голосу;
- будову голосового апарату;
- правила інтонування інтервалів, акордів.

В процесі вивчення дисципліни «Хорознавство та хорове аранжування» студенти повинні отримати **вміння:**

- працювати над хоровим твором, елементами хорової звучності;
- інтонувати інтервали у мелодичному та гармонічному складі;
- володіти академічною манерою співу, емоційним і тембровим забарвленням звуку, виразною мімікою, артистичністю;
- працювати над творами а cappella;
- аналізувати хорове звучання та якість виконання;
- створювати єдність і цілісність музично-художнього образу твору;
- володіти співацькими типами дихання;
- володіти прийомами передачі агогіки, динаміки, штрихів, темпів, схем;

- адаптувати та транспонувати хорові твори;
- розспівувати хор.

В процесі вивчення дисципліни «Хорознавство та хорове аранжування» в студента мають бути сформовані такі предметні **компетентності**:

- володіння основними прийомами хорового диригування;
- володіння академічною манерою співу, емоційним і тембровим забарвленням звуку, виразною мімікою, артистичністю;
- здатність визначити типи та види хорів;
- здатність до теоретичного та музикознавчого аналізу хорової партитури;
- здатність характеризувати інтонаційно-звукову специфіку творів різних стилів;
- здатність до визначення хорових труднощів та вміння застосувати методичні прийоми їх подолання;
- вміння аналізувати хорове звучання та якість виконання;
- вміння створювати єдність і цілісність музично-художнього образу твору;
- знання жанрово-стильових особливостей музики, здатність до яскравого та образного відтворення хорового репертуару;
- здатність до виявлення власної творчої інтерпретації хорових творів;
- володіння знаннями основних принципів аранжування;
- знання та володіння основними видами хорових перекладень;
- володіння знаннями базової хорознавчої термінології.

Курс «Хорознавство та хорове аранжування» пов'язаний з іншими спеціальними музичними дисциплінами, а саме: «Хорове диригування», «Методика музичного виховання», «Основний музичний інструмент», «Гармонія», «Хоровий клас та практика роботи з хором».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1.Хорознавство

2.Хорове аранжування

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 72 години 2 кредити ECTS.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Хорознавство

Тема1. Поняття про хор

Співацька освіта України. Поняття про хор. Дитячий хор. Типи та види хорів.

Тема2. Співацькі голоси та їх характеристика

Види співацьких голосів, характеристика їх вокально-творчих та виконавських можливостей. Група жіночих голосів. Група чоловічих голосів. Група дитячих голосів. Розміщення співаків.

Тема3. Стрій. Механіка та акустика голосового апарату

Поняття про стрій. Інтонування інтервалів. Інтонування тризвуків. Будова голосового апарату. Регістрова будова голосу. Особливості дитячого голосового апарату. Мутація дитячого голосу.

Тема4. Хоровий ансамбль

Значення ансамблю як одного з головних елементів хорової звучності. Унісонний ансамбль. Ансамбль гармонічний. Ансамбль поліфонічний. Ансамбль художній (ансамбль метру й ритму, темповий ансамбль, динамічний ансамбль, дикційний та тембровий ансамбль).

Тема5.Вокальна робота в хорі

Система формування вокально-хорових навичок. Поняття «хорові навички». Методи роботи. Роль вокальних вправ у формуванні вокально-хорових навичок.

Тема6.Робота над хоровим твором

План аналізу хорової партитури. Правила роботи над технічним засвоєнням хорової партитури. Етапи роботи над хоровим твором у хорі.

Змістовий модуль II. Мета та завдання курсу «Хорове аранжування»

Тема 7. Види хорових партитур

Перекладення дво,-трьохголосних однорідних хорів на мішаний склад, шляхом октавного подвоєння голосів однорідного хору. Перекладення партитури чоловічого хору на жіночий склад. Перекладення партитури жіночого хору на чоловічий склад. Перекладення партитури однорідного чотириголосного хору на мішаний.

II. Тематичний план навчальної дисципліни

№ п.п	Назви теоретичних розділів та тем	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекційних	Практичних	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Підсумковий контроль

1.	Поняття про хор. Розвиток музичної освіти в Україні кінця XII початку XIII століття.	2	2	2				
2.	Будова голосового апарата. Особливості розвитку дитячого голосу.	5	3	1	2		2	
3.	Елементи хорової звучності.	7	3	1	2		4	
4.	Засоби художньої виразності у хоровому мистецтві.	5	3	1	2		2	

5.	Дитячий хор.	5	3	1	2		2	
6.	Вокальна робота в хорі.	6	4	1	2	1	2	
7.	Робота над хоровим твором.	6	6	1	2	3		
8.	Репертуар як засіб музичної виразності.	2					2	
9.	Розспівування хору.	2	2					2
	Разом.	40	26	8	12	4	14	2

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ КУРСУ „ХОРОЗНАВСТВО„

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ КУРСУ „ХОРОВЕ АРАНЖУВАННЯ„

10.	Мета та завдання курсу „Хорове аранжування„.	1	1	1				
11.	Види хорових партитур для однорідного та мішаного хору.	7	3		2	1	4	
12.	Перекладення дво,- трьохголосних партитур однорідного хору на мішаний, шляхом октавного подвоєння голосів однорідного хору.	5	1	1			4	
13.	Перекладення дво,- трьохголосних партитур однорідного жіночого хору на чоловічий склад.	5	3		2	1	2	
14.	Перекладення дво,- трьохголосних партитур однорідного чоловічого хору на жіночий склад.	3	1			1	2	
15.	Перекладення чотириголосих однорідних хорів на чотириголосі мішані.	7	3		2	1	4	
16.	Перекладення вокального твору для двоголосого однорідного хору.	4	2	2			2	2

	Разом	32	14	2	6	4	18	2
	Разом за VII. Семестр	72	40	2	18	8	32	4
	За навчальним планом	72	40	10	18	8	32	4

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання: тестування, реферат, показ індивідуальної роботи над хорovým твором.

6.Рекомендована література.

1. Афонченко М. Українська хорова духовна музика: Хрестоматія з диригування. – Рівне, 1998.
2. Краснощеков В. Вопросы хороведения.- Москва, 1964.
3. Колесса М. Хорові твори. – Київ, 2005
4. Коломоєць О. Хорознавство: Навчальний посібник для вузів. - Київ, 2001.
5. Леонтович М. Хорові твори.–Київ, 2005. – 376 с.
- 6.Осеннева М. Самарин В. Хоровой класс и практическая работа с хором. – Москва, 2005.
7. Пігров К. Керівництво хором.-Київ.:Муз.Україна, 1964.
- 8.Чесноков П.Г. Хор и управление им: пособие для хоровых дирижеров. - Москва, 1961.